

การยื่นคำร้องขอค่าสินไหมทดแทน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑

คำอธิบาย

๑. เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และเป็นกรณีที่ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย

๒. ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้

๓. ในกรณีที่ผู้เสียหายไม่ยื่นฟ้องคดีอาญาตามข้อ ๒. แต่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล เมื่อศาลประทับฟ้องและเห็นว่าผู้เสียหายมีสิทธิเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย และตามคำฟ้องของพนักงานอัยการไม่มีคำขอให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาตามมาตรา ๔๓ หรือมีคำขอให้คืนทรัพย์สินหรือใช้ราคาตามมาตรา ๔๓ แต่ผู้เสียหายยังมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอย่างอื่นได้อีก ศาลจะมีหนังสือแจ้งสิทธิให้ผู้เสียหายทราบ

๔. ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มี การสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี

- กรณีคดีนั้นต้องมีการสืบพยาน (อาจเป็นกรณีที่จำเลยให้การปฏิเสธหรือให้การรับสารภาพแต่จะต้องมีการสืบพยานประกอบคำรับสารภาพ) ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนที่ศาลจะเริ่มสืบพยานคดีนั้น การสืบพยานที่ว่านี้หมายถึงการสืบพยานตามปกติไม่หมายความรวมถึงการสืบพยานล่วงหน้า ดังนั้น แม้คดีจะมีการสืบพยานล่วงหน้ามาแล้ว แต่ตราบใดที่ศาลยังไม่ได้เริ่มสืบพยานโจทก์ ผู้เสียหายก็ยังมีสิทธิยื่นคำร้องตามมาตรานี้ได้

- กรณีที่คดีนั้นไม่มีการสืบพยาน (โดยปกติจะเป็นคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพ) ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีหรือมีคำพิพากษาคดีอาญาอย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้นั้นเป็นระยะเวลาตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งศาลอาจขยายหรือย่นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓ ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕

๕. คำร้องต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง คำร้องจะมีคำขอประการอื่นที่มีใช้คำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำผิดของจำเลยในคดีอาญาได้ และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์

๖. ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นคนยากจนไม่สามารถจัดหาทนายความดำเนินคดีได้เอง ศาลมีอำนาจตั้งทนายความให้แก่ผู้เสียหาย โดยผู้เสียหายไม่ต้องเสียค่าทนายความ สำหรับทนายความมีสิทธิได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

๗. ผู้เสียหายไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้เสียหายขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสูงเกินสมควร หรือดำเนินคดีโดยไม่สุจริต ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้เสียหายชำระค่าธรรมเนียมทั้งหมดหรือแต่เฉพาะบางส่วนภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

๘. เมื่อผู้เสียหายยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๔/๑ และศาลสั่งรับคำร้องแล้ว ศาลจะดำเนินการส่งสำเนาคำร้องให้โจทก์และจำเลย

หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้อง

๑. ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์และต้องเป็นผู้เสียหายที่ปรากฏอยู่ในคำฟ้องของโจทก์
๒. เป็นความเสียหายทางแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาหรือมีมูลเหตุมาจากการกระทำความผิดอาญา

เอกสารที่ใช้ประกอบการยื่นคำร้องค่าสินไหมทดแทน

๑. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ร้อง พร้อมสำเนา ๓ ฉบับ
๒. ทะเบียนบ้านของผู้ร้อง พร้อมสำเนา ๓ ฉบับ
๓. ใบเปลี่ยนชื่อตัว-ชื่อสกุล (ถ้ามี) ของผู้ร้อง พร้อมสำเนา ๓ ฉบับ
๔. ใบมรณบัตรของผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมสำเนา ๓ ฉบับ
๕. ใบรับรองแพทย์ พร้อมสำเนา ๓ ฉบับ
๖. ใบเสร็จพร้อมรายละเอียดค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายพร้อมสำเนา ๓ ฉบับ

กลุ่มงานบริการประชาชนและประชาสัมพันธ์

โทร. ๐๕๖๗๐๑๕๐๕ โทรสาร ๐๕๖๗๐๒๐๔๒

อีเมล : lskc@coi.go.th

เว็บไซต์ : www.lskc.coi.go.th